

Tilinpäätös 2016

Sisältö

Tilinpäätös

Toimintakertomus	1
Tuloslaskelma	13
Tase	14
Rahoituslaskelma	16
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	17
Tuloslaskelman liitetiedot	19
Taseen liitetiedot	22
Muut liitetiedot	25
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	27
Tilintarkastuskertomus	28
Hallintoneuvoston lausunto	31

Toimintakertomus vuodelta 2016

Tehtävä ja strategia

Teollisen yhteistyön rahasto Oy (FINNFUND), on valtioenemmistöinen erityisrahoitusyhtiö, joka kuuluu ulkoasiainministeriön hallinnonalaan toteuttaen kehityspoliittista erityistehtävää. Yhtiön tarkoituksena on edistää kohdemaidensa taloudellista ja sosiaalista kehitystä rahoittamalla yksityisen sektorin hankkeita, joihin liittyy suomalainen intressi. Finnfund on kaupallista rahoitusta täydentävä riskirahoittaja, joka toimii itsekannattavasti. Finnfund kohdistaa pääosan rahoituksestaan matalatuloisiin ja alemman keskitulotason kehitysmaihin, rakentaa siltoja suomalaisen osaamisen ja kehitysmaiden tarpeiden välille ja panostaa katalysoimiensa kehitysvaikutusten kasvattamiseen.

Eduskunnan hyväksymään valtion talousarvioon vuodelle 2016 sisältyi merkittävä lisärahoitus Finnfundille. Vuoden loppua kohti lisärahoitus varmistui ja tarkentui siten, että se on lainamuotoinen ja se voidaan nostaa vuonna 2017. Vuoden aikana yhtiö keskittyi panemaan sille uskotut resurssit missionsa mukaiseen täyskäyttöön. Uusia sijoituspäätöksiä tehtiin ennätysellisen paljon, lähes kaksi kertaa niin paljon kuin edellisenä vuonna. Sijoituspäätösten myötä myös maksatukset nousivat reippaasti ja sijoitusomaisuuden määrä kasvoi tuntuvasti. Yhtiö varautui kasvuun ja vahvisti kapasiteettiaan muun muassa rekrytoimalla uusia työntekijöitä, kouluttamalla työntekijöitään ja kehittämällä toimintamenetelmiään.

Matalan tai alemman keskitulotason maihin kohdistuvien kehitysvaikutuksiltaan erityisen vaikuttavien suuririskisten hankkeiden rahoittamiseksi tarkoitettu erityisriskirahoitusinstrumentti ei ollut käytössä enää vuonna 2016, mikä vaikeutti kaikkein riskialtteimpien hankkeiden rahoittamista.

Rahoitus ja investointitoiminta

Finnfundin salkku kasvoi edelleen vuotta aikaisemmasta. Myös yhteistyö suomalaisten yritysten kanssa tiivistyi, ja suomalaisia nähtiin teknologiatoimittajina tai yhteistyökumppaneina entistä suuremmassa osassa hankkeita. Suurin osa Finnfundin uusista rahoituspäätöksistä kohdistui kehitysvaikutuksiltaan erinomaisiin, myönteisesti ilmastonmuutoksen torjuntaan vaikuttaviin hankkeisiin erityisesti uusiutuvan energian toimialalla ja metsäsektorilla.

Vuonna 2016 uusia rahoituspäätöksiä tehtiin 21 kappaletta (18 kappaletta vuonna 2015), euromääräisesti yhteensä 152 miljoonaa euroa (83,5 miljoonaa euroa). Rahoituspäätösten kohdentuminen eri tulotasoluokkiin on esitetty alla olevassa taulukossa.

Tulotaso	kpl	%	milj. euroa	%
Vähiten kehittyneet maat	8	38	42,4	28
Matalatuloiset maat	1	5	4,3	3
Alemman keskitulotason maat	8	38	78,5	52
Ylemmän keskitulotason maat	4	19	26,7	18
Venäjä	0	0	0	0
Yhteensä	21	100	151,9	100

Suurin osa, 14 kappaletta (9), tehdyistä rahoituspäätöksistä oli investointilainoja, joiden osuus päätösten euromäärästä oli noin 80 % (60 %).

Finnfundin riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti oman pääoman ehtoiset sijoitukset on katettava Finnfundin omalla pääomalla. Vuonna 2016 oman pääoman niukkuus ja epävarmuus tulossa olevan merkittävän pääomankorotuksen toteutumisesta rajoitti mahdollisuuksia tehdä osakepääomasijoituksia. Loppuvuonna varmistui pääomankorotuksen toteutuminen lainamuotoisena. Lainan pitkäaikaisuuden ja alisteisuuden ansiosta sitä voidaan kuitenkin osittain käyttää myös pääomasijoitusten tekemiseen. Päätökseen viedyistä hankkeista osakepääomasijoituksia tai näitä lähellä olevia välirahoitussijoituksia oli kappalemääräisesti edellisvuotta vähemmän, eli 8 kappaletta (11). Euromääräisesti tarkasteltuna näiden osuus oli 20 % (32 %). Rahastosijoituspäätöksiä ei tehty.

Pääosa rahoituspäätöksistä sekä kappale- että euromääräisesti kohdistui joko Afrikkaan 9 (7) tai Aasiaan 7 (8). Euromääräisesti tarkasteltuna Aasia nousi suosituimmaksi kohdealueeksi 41 %:n (40 %) osuudella rahoituksesta. Afrikan euromääräinen osuus putosi edellisestä vuodesta ja oli 21 % (44 %) päätösten kokonaisuromäärästä. Muutos johtuu satunnaisesta vaihtelusta vuosien välillä. Hankkeet jakaantuivat tasaisesti eri maihin, vain Tansaniaan kohdistui 2 (1) päätöstä muiden maiden päätösmäärän jäädessä yhteen.

Maksatusten määrä kasvoi 82 miljoonaan euroon edellisen vuoden 77 miljoonasta eurosta ja oli Finnfundin tähänastisen historian suurin. Maksatuksista 34 miljoonaa euroa (53 miljoonaa euroa) kohdistui matalan tulotason tai vähiten kehittyneisiin maihin, 42 miljoonaa euroa (8 miljoonaa euroa) alemman keskitulotason maihin, 5 miljoonaa euroa (16 miljoonaa euroa) ylemmän keskitulotason maihin ja 0 miljoonaa euroa (0,5 miljoonaa euroa) Venäjälle.

Finnfund on aktiivisesti mukana vuonna 2004 perustetussa eurooppalaisten kehitysrahoittajien (EDFI, European Development Finance Institutions) ja Euroopan investointipankin yhteisrahoitusyhtiö European Financing Partnersissa (EFP) sekä samojen toimijoiden ja ranskalaisen kehitysrahoittaja AfD:n vuonna 2011 perustamassa Interact Climate Change Facilityssä (ICCF). ICCF sijoittaa ilmastonmuutosta hillitseviin hankkeisiin, muun muassa uusiutuvaan energiaan ja energia-
tehokkuusprojekteihin. Vuonna 2016 tehtiin lisäsijoituspäätös ICCF:ään.

Maksamattomien investointisitoumusten määrä oli vuoden 2016 lopussa 147 miljoonaa euroa (137 miljoonaa euroa). Tämän lisäksi oli 108 miljoonan euron edestä investointipäätöksiä, jotka eivät olleet vielä edenneet sopimusvaiheeseen (104 miljoonaa euroa).

Kehittäminen ja painopisteet

Yhteistyö muiden eurooppalaisten kehitysrahoittajien (EDFI) kanssa jatkui aiempien vuosien tapaan sekä hankkeiden että yhtenäisten toimintamenetelmien kehittämisen kautta. Ihmisoikeusasioiden painoarvoa ympäristö- ja yhteiskuntavastuuasian-
tuntijoiden työssä kasvatettiin, ja työn systematisoimiseksi luotiin työkalu, joka otettiin käyttöön loppuvuodesta. Myös ympäristö- ja yhteiskuntavastuuasian-
tuntijoiden määrää kasvatettiin. Lisäksi kehitettiin hankkeiden kehitysvaikutusten sekä poliittisten riskien ja julkisuusriskien arviointia. Tämä työ jatkuu edelleen vuonna 2017.

Vuonna 2016 Finnfundin hankkeisiin ja toimintaan kohdistui aiempaa enemmän kiinnostusta ja myös arvostelua. Finnfund pyrkiikin aktiivisesti lisäämään keskustelua eri sidosryhmien kuten kansalaisjärjestöjen ja yritysten kanssa niin Suomessa kuin ulkomailla sekä lisäämään edelleen avoimuutta yhtiön toiminnasta ja tuloksista. Myös tätä työtä jatketaan vuonna 2017.

Vuoden 2016 loppupuolella toteutettiin organisaatiouudistus, jossa aikaisempi osittainen matriisirakenne purettiin ja investointitoiminto keskitettiin yhden investointijohtajan alaisuuteen. Seurantavaiheessa olevia hankkeita ryhdyttiin siirtämään aikaisempaa aktiivisemmin salkun- ja riskienhallintaan, jolloin investointitoiminnon henkilöstöltä vapautettiin kapasiteettia uusien hankkeiden valmisteluun.

Lakiasiat siirrettiin hallintojohtajan alaisuuteen ja toiminnon henkilöresursseja vahvistettiin tuntuvasti vastaamaan sekä seurannassa olevien että uusien hankkeiden määrän kasvusta johtuvaa asiantuntijatarvetta. Jatkossa lakiasioista suurempi osuus pystytään hoitamaan omin voimin, mikä alentaa merkittävästi tähän liittyviä ulkopuolisia kustannuksia.

Sisäisiä prosesseja arvioitiin ja kehitettiin edelleen. Painopisteinä olivat erityisesti sisäisen yhteistyön, sähköisten työvälineiden ja prosessien entistä tehokkaampi hyödyntäminen. Vuonna 2016 otettiin käyttöön uusia tietojärjestelmiä, ja työ jatkuu edelleen vuonna 2017.

Finnpartnership-liikeyumppanuusohjelma

Finnfund hallinnoi kesäkuussa 2006 käynnistettyä ulkoasiainministeriön rahoittamaa Finnpartnership-liikeyumppanuusohjelmaa. Uudistetun ohjelman hallinnointi kilpailutettiin syksyllä 2015. Finnfund voitti tarjouskilpailun, joten Finnfund jatkaa ohjelman hallinnointia hieman pienemmillä resursseilla vuosina 2016–2018 ja mahdollisesti optiovuosina 2019–2021.

Finnpartnership tarjoaa neuvontaa ja liikeyumppanuustukea suomalaisyritysten ja muiden suomalaisten toimijoiden kehitysmaihin suuntautuvien, liiketaloudellisesti kannattavien hankkeiden suunnittelu-, kehitys- ja toteutusvaiheisiin, teknologian ja ratkaisujen pilottihankkeisiin sekä koulutukseen. Lisäksi vuodesta 2016 alkaen on tarjottu yrityksille koulutusta seminaarien ja työpajojen muodossa.

Finnpartnershipin palveluihin kuuluu myös kehitysmaayrityksille suunnattu matchmaking-palvelu suomalaisten liikeyumppanien löytämiseksi. Palvelua ovat käyttäneet myös suomalaiset yritykset, jotka etsivät liikeyumppaneita kehitysmaista.

Vuonna 2016 käsiteltiin 122 (185) liikeyumppanuustukihakemusta. Myönteisiä tukipäätöksiä tehtiin 91 kappaletta (168). Myönnetty kokonaistuki oli 4,5 miljoonaa euroa (7,4 miljoonaa euroa).

Liikeyumppanuustukea maksettiin 95 (81) hankkeeseen yhteensä 2,0 miljoonaa euroa (1,5 miljoonaa euroa).

Matchmaking-palveluun tuli vuonna 2016 yhteensä 441 (364) liiketoiminta-aloitetta kehitysmaissa toimivilta yrityksiltä.

Riskienhallinta

Finnfundin johtokunnan tehtävänä on vahvistaa riskienhallinnan periaatteet ja siinä käytettävät välineet. Yhtiön toimiva johto vastaa riskienhallinnan toteuttamisesta johtokunnan vahvistamien ohjeiden mukaisesti. Yhtiön varain- ja riskienhallintaa koskeva ohjeistus arvioidaan vuosittain. Vuoden 2016 aikana toimintaa ohjaaviin periaatteisiin ei tehty muutoksia.

Yhtiön toiminta on lähtökohtaisesti tavanomaista riskialttiimpaa. Riskienhallinta muodostuu riskien tunnistamisesta, riskien kattamisesta ja raportoinnista yhtiön hallintoelimille.

Keskeinen hankeriskien arvioinnin ja seurannan väline on Finnfundin kehittämä hankkeiden riskiluokitusjärjestelmä, joka on ollut käytössä vuodesta 2005. Kaikki Finnfundin sijoitussalkussa olevat hankkeet riskiluokitetaan vähintään kerran vuodessa ja tarvittaessa useamminkin, jos riskitason arvioidaan muuttuneen.

Ulkoasiainministeriö päätti 8.10.2012 erityisriskirahoituksen käyttöön ottamisesta sijoitusriskin jakamiseksi Suomen valtion ja Finnfundin välillä. Erityisriskirahoituksen piiriin hyväksyttiin kehitysvaikutuksiltaan erityisen vaikuttavia hankkeita, jotka kohdistuivat matalan tai alemman keskitulotason maihin ja jotka muutoin olisivat olleet liian riskialttiita Finnfundin rahoitettaviksi. Järjestely kasvatti voimassaoloaikanaan Finnfundin riskinotto- ja merkittävästi. Mahdollisuus ottaa uusia hankkeita erityisriskirahoituksen piiriin päättyi 31.12.2015.

Erityisriskirahoitus perustui valtioneuvostossa 20.9.2012 hyväksytyyn tappionkorvaussitoumukseen, jonka nojalla valtio sitoutui korvaamaan Finnfundille enintään 60 % erityisriskirahoituksen piiriin sitoumuksen voimassaoloaikana otetuista hankkeista aiheutuvista luotto- ja sijoitustappioista.

Erityisriskirahoituksen piiriin järjestelyn voimassaoloaikana hyväksytyt hankkeet ovat valtion riskinjaon piirissä takaisinmaksuunsa tai Finnfundin irtautumiseen saakka. Vuoden 2015 loppuun mennessä päätöksiä erityisriskirahoituksen piiriin kuuluvista hankkeista tehtiin yhteensä 111 miljoonaa euron edestä. Näihin liittyvästä riskistä valtion osuus on 50 miljoonaa euroa eli 45 %. Tappionkorvaussitoumuksen nojalla korvausta voidaan hakea enintään 5 miljoonaa euroa vuodessa. Vuoden 2016 loppuun mennessä korvauksia ei ole haettu.

Korko- ja valuuttariskien osalta periaate on, että ne tunnistetaan ja niiltä suojaudutaan. Koska yhtiön sijoitukset suuntautuvat kehittyviin maihin ja ovat usein paikallisessa valuutassa, on valuuttakurssiriskin hallinta poikkeuksellisen haastavaa. Luotonantoon liittyvät korko- ja valuuttariskit pyritään kattamaan kokonaan ja koko sijoitusajaksi. Osakepääoma- ja rahastosijoituksiin liittyvien valuuttariskien hallitseminen on vaikeampaa. Yleisperiaatteena on, että tapauskohtaisesti katetaan sellaiset valuuttapositionit, jotka ovat varmoja tai vähintään todennäköisiä ja joiden suojaaminen on mahdollista saavutettavaan hyötyyn nähden kohtuullisin kustannuksin.

Likviditeettiriskin hallitsemiseksi Finnfund ylläpitää ennustettuun maksatusvolyymiin nähden riittävää likviditeettiä. Finnfundilla on käytettävissään 50 miljoonaa euron komittoitu luottolimiitti ja komittoimattomia luottolimiittejä pohjoismaisissa pankeissa sekä vuonna 2010 perustettu 100 miljoonaa euron yritystodistusohjelma. Vuoden 2016 lopussa yritystodistusohjelman kautta oli liikkeeseen laskettuna yritystodistuksia yhteensä 55 miljoonaa euroa. Pankkien luottolimiitit eivät olleet lainkaan käytössä vuoden 2016 lopussa.

Luotonottoon liittyvää jälleenrahoitusriskiä hallitaan pyrkimällä ylläpitämään riittävän laajaa rahoittajaryhmää sekä monipuolista instrumenttivalikoimaa. Lisäksi tavoitteena on, että luotonotosta vähintään puolet on pitkäaikaista. Kertomusvuoden lopussa taseen korollisten velkojen keskimääräinen jäljellä oleva laina-aika oli 2,1 (3,7) vuotta.

Vuonna 2016 Suomen valtio myönsi Finnfundille 130 miljoonan euron yhtiön muulle velalle alisteisen vaihtovelkakirjalainan 40 vuodeksi. Lainaa ei ole vielä nostettu, ja se on nostettavissa vuoden 2018 loppuun saakka.

Yhtiö ylläpitää jatkuvia toimenpiteitä tietoturvariskien tunnistamiseksi, hallitsemiseksi ja torjumiseksi.

Tulos ja tase

Tulos vuodelta 2016 oli noin 0,3 miljoonaa euroa voitollinen (noin 5,1 miljoonaa euroa). Tulos oli selvästi edellisvuotta ja budjetoitua vaatimattomampi, mikä johtui muun muassa sijoitusomaisuuden arvostuksessa tapahtuneista muutoksista sekä vuodelle 2016 odotetun merkittävän osinkotuoton siirtymisestä vuoden 2017 puolelle.

Toiminnallinen tulos on esitetty alla olevassa taulukossa. Rahoitustoiminnan kate muodostui 14,2 miljoonaa euroksi (13,5 miljoonaa euroa) ja tulos ennen arvostuseriä, myyntejä ja veroja oli 5,2 miljoonaa euroa (6,0 miljoonaa euroa).

Toiminnallinen tulos, 1000 euroa	2016	2015	Muutos euroa	Muutos %
Rahoitustuotot	19 306	16 168	3 019	19
Rahoituskulut	-5 146	-2 704	-2 323	82
Rahoitustoiminnan kate	14 160	13 464	696	5
Liiketoiminnan muut tuotot	1 600	1 865	-265	-14
Hallinto, poistot ja muut kulut	-10 588	-9 342	-1 246	13
Tulos ennen arvostuseriä, myyntejä ja veroja	5 172	5 987	-815	-14
Arvostuserät ja myynnit	-4 824	-827	-3 997	483
Tuloverot	-18	-103	85	-83
Tulos	330	5 057	-4 727	-94

Tuotot

Osinkotuotot olivat 0,6 miljoonaa euroa (0,2 miljoonaa euroa) ja osinkoja maksoi kaikkiaan kuusi yhtiötä.

Sijoituslainojen korkotuotot olivat 9,9 miljoonaa euroa (7,5 miljoonaa euroa) ja muut korkotuotot olivat 0,3 miljoonaa euroa (0,3 miljoonaa euroa). Yhteensä korkotuottoja kertyi 10,2 miljoonaa euroa (7,8 miljoonaa euroa). Muut korkotuotot muodostuvat pääasiallisesti likvidivarojen korkotuotoista.

Muut tuotot pitkäaikaisista sijoituksista olivat yhteensä 6,7 miljoonaa euroa (7,1 miljoonaa euroa), ja ne muodostuivat rahastosijoitusten tuotoista. Sijoitusten myyntivoittoja ei kertomusvuonna tuloutunut lainkaan (5,5 miljoonaa euroa).

Muut rahoitustuotot ilman kurssivoittoja olivat 1,4 miljoonaa euroa (1,1 miljoonaa euroa) ja ne muodostuivat pääasiassa järjestelypalkkioista, sitoumusmaksuista ja muista rahoituspalkkioista.

Sijoitustoiminnan tuotot ennen veroja olivat yhteensä 19,3 miljoonaa euroa (21,7 miljoonaa euroa).

Valuuttakurssivoitot olivat 11,0 miljoonaa euroa (15,3 miljoonaa euroa) ja -tappiot 10,6 miljoonaa euroa (15,2 miljoonaa euroa). Tuloutunut kurssiero oli 0,4 miljoonaa euroa positiivinen.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 1,6 miljoonaa euroa (1,9 miljoonaa euroa) ja ne muodostuvat Finnpartnership-liikekumppanuusohjelman hallinnoinnista saaduista palkkioista ja muista palkkiotuotoista.

Arvon alentumistappiokirjaukset

Uusia yksilöllisiä arvonalentumistappiokirjauksia tehtiin 11,4 miljoonaa euroa (10,2 miljoonaa euroa), joka on noin 3,2 % sijoitusomaisuuden tasearvosta kertomusvuoden lopussa (3,1 %).

Vuonna 2016 palautui aikaisemmin tehtyjä yksilöllisiä arvonalentumistappiokirjauksia 12,4 miljoonaa euroa (5,2 miljoonaa euroa).

Arvon alennusten nettomääräinen tulosvaikutus oli noin 1,0 miljoonaa euroa positiivinen (5,0 miljoonaa euroa negatiivinen).

Kulut

Korkokulut olivat 1,3 miljoonaa euroa ja kasvoivat edellisestä vuodesta (0,8 miljoonaa euroa). Korkokulut kohdistuivat sekä dollarimääräiseen luotonottoon, jolla jälleenerahoitetaan Finnfundin dollarimääräisiä sijoituslainoja että vuonna 2015 emittoituihin euromääräisiin yritystodistuksiin ja syksyllä 2013 liikkeeseenlaskettuun joukko-velkakirjalainaan.

Muut rahoituskulut olivat 3,9 miljoonaa euroa (2,0 miljoonaa euroa), mihin sisältyy rahastosijoituksiin liittyviä hallinnointipalkkioita 2,8 miljoonaa euroa (1,4 miljoonaa euroa). Rahastokulujen kaksinkertaistuminen johtuu rahastojen kirjauskäytännön muutoksesta. Uuden kirjauskäytännön mukaan kaikki rahastojen hallinnointipalkkiot kirjataan kuluiksi, kun aiemmin kuluksi kirjattiin vain investointiperiodin päättymisen jälkeiset hallinnointipalkkiot. Tuolloin investointiperiodin aikaiset palkkiot kirjattiin osaksi investoinnin hankintamenoa. Muihin rahoituskuluihin on myös kirjattu johdannaisista realisoituneita kuluja 0,8 miljoonaa euroa (0,4 miljoonaa euroa).

Sijoitus- ja myyntitappioita kirjattiin 5,8 miljoonaa euroa (1,3 miljoonaa euroa), mikä kohdistuu aikaisemmin arvonalennuskirjattuihin eriin.

Toimintakulut olivat yhteensä 10,6 miljoonaa euroa (9,3 miljoonaa euroa). Kustannusten nousu muodostuu useista eristä, joista merkittävimmät ovat henkilöstökulujen kasvu sekä ulkopuolisten palveluiden käytön lisääntyminen. Toiminnan volyymin kasvattaminen ja sen myötä toimintakulujen kasvu on ollut ennalta suunniteltua.

Tuloslaskelmaan merkityt verot, 0,018 miljoonaa euroa (0,1 miljoonaa euroa) muodostuvat sekä sijoitusten kohdemihiin maksetuista myyntivoittoveroista että työkorvauksiin ja osinkoihin kohdistuneista lähdeveroista.

Tase

Taseen loppusumma oli kertomusvuoden lopussa 406,0 miljoonaa euroa (377,1 miljoonaa euroa).

Sijoitusomaisuuden tasearvo oli kertomusvuoden lopussa 356,3 miljoonaa euroa (330,0 miljoonaa euroa). Tilikauden aikana tehtiin rahastojen kirjauskäytäntöön muutos. Uuden käytännön mukaisesti vain rahastojen sijoituksiinsa käyttämä hankintameno aktivoidaan Finnfundin taseeseen sijoituksen hankintamenoksi. Aikaisemmin hankintamenoon aktivoitiin myös rahastojen investointiperiodin aikaiset hallinnointipalkkiot. Kirjauskäytäntö oikaistiin takautuvasti myös aikaisempien tilikausien osalta, mikä johti 18,2 miljoonaa euron suuruiseen rahastosijoitusten tasearvon alentumiseen. Vastaava oikaisu tehtiin omaan pääomaan. Sijoitusomaisuuden vertailukelpoinen kasvu oli noin 14 %. Kasvu oli seurausta sijoituksiin tapahtuneitten maksatusten ennätysellisen suuresta määrästä.

Lainojen (mukaan lukien pääomalainat ja muut välimuotoinstrumentit) osuus sijoitusomaisuudesta oli 193,3 miljoonaa euroa (151,0 miljoonaa euroa) eli 54,3 % (46 %), osakepääomasijoitusten 93,2 miljoonaa euroa (89,4 miljoonaa euroa) eli 26,1% (27 %) ja rahastosijoitusten 69,8 miljoonaa euroa (89,3 miljoonaa euroa) eli 19,6 % (27 %).

Likviditeetin määrä oli kertomusvuoden lopussa noin 44,6 miljoonaa euroa (42,8 miljoonaa euroa). Likviditeetti on sijoitettu kotimaisiin pankkitalletuksiin ja rahamarkkinainstrumentteihin varain- ja riskienhallintaa koskevan ohjeistuksen mukaisesti.

Tilikauden päättyessä yhtiön omat varat (osakepääoma ja vapaa oma pääoma) olivat yhteensä 232,9 miljoonaa euroa (250,8 miljoonaa euroa) eli 57 % taseen loppusummasta (67 %). Oma pääoma on alentunut edellä mainitun rahastoihin liittyvän kirjauskäytännön muutoksen johdosta.

Kertomusvuoden päättyessä yhtiön rekisteröity osakepääoma oli 166 989 130 euroa jakaantuen 982 289 osakkeeseen, joista Suomen valtio omisti 917 719 osaketta (93,4%), Finnvera Oyj 63 349 osaketta (6,5 %) ja Elinkeinoelämän keskusliitto EK 1 221 osaketta (0,1 %).

Yhtiön osakkeella ei ole nimellisarvoa. Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 170 euroa. Yhtiöllä on yksi osakelaji. Yhtiön osakkeista on aina vähintään 51 % oltava Suomen valtion välittömässä omistuksessa ja hallinnassa. Yhtiö ei jaa varojaan osinkona tai vapaan oman pääoman rahastosta eikä myöskään hanki tai lunasta omia osakkeitaan.

Vuoden 2016 lopulla Finnfund allekirjoitti Valtiokonttorin kanssa sopimuksen 130 miljoonaa euron alisteisesta vaihtovelkakirjalainasta. Laina-aika on 40 vuotta, joista 10 ensimmäistä on lyhennysvapaita. Lainan korko on ensimmäisten viiden vuoden ajan 0,5 % per annum. Tämän jälkeen valtiolla on oikeus näin halutessaan tarkistaa korkoa. Valtiolla on myös oikeus halutessaan konvertoida laina kokonaan tai osittain Finnfundin osakepääomaksi.

Yhtiön osakkeenomistajat päättivät 30.12.2016 OYL 5:1:n mukaisesti osakkeenomistajien yksimielisenä päätöksenä yhtiökokousta pitämättä hyväksyä OYL 10:1 tarkoittamien osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisen yhtiön ja Suomen valtion väliseen vaihtovelkakirjalainaan liittyen. Valtio voi kuitata saatavansa yhtiöltä joko kokonaan tai osin merkitsemällä yhtiön uusia osakkeita yhdessä tai useammassa erässä siten, että 170,00 euroa velan pääomaa oikeuttaa yhteen osakkeeseen. Valtio voi merkitä enintään 764 705 yhtiön osaketta. Merkintähinta vastaa yhtiön osakkeen kirjanpidollista vasta-arvoa ja se merkitään yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Kertomusvuoden lopussa yhtiön pitkäaikaiset korolliset velat olivat 103,1 miljoonaa euroa (106,3 miljoonaa euroa) ja lyhytaikaiset 60,0 miljoonaa euroa (11,9 miljoonaa euroa), yhteensä 163,4 miljoonaa euroa (118,2 miljoonaa euroa). Pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin sisältyy syksyllä 2013 liikkeeseen laskettu 50 miljoonaa euron joukkovelkakirjalaina. Muilta osin pitkäaikaiset korolliset velat ovat USD-määräisiä ja niillä jälleenrahoitetaan Finnfundin USD-määräistä luotonantoa.

Pitkäaikaisten velkojen osuus kaikista rahoitusveloista oli kertomusvuoden lopussa noin 60 % (90 %). Rahoitusvelkojen yhteismäärä kasvoi noin 37 % edellisestä vuodesta yhtiön laskettua liikkeelle yritystodistuksiaan.

Vuoden 2016 lopussa yhtiöllä ei ollut takausvastuita (0,0 miljoonaa euroa).

Tunnusluvut

	2016	2015	2014
Rahoitustuotot yhteensä, miljoonaa euroa	29,9	36,9	23,5
Tulos, miljoonaa euroa	0,3	5,1	2,4
Oman pääoman tuotto, %	0,1	2,0	1,1
Omavaraisuusaste, %	57,4	66,5	74,3

Laskentakaavat:

Oman pääoman tuotto = $\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä} - \text{verot}}{\text{Oma pääoma}} \times 100 \%$

Omavaraisuusaste = $\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100 \%$

Hallinto ja henkilöstö

Vuonna 2016 hallintoneuvosto kokoontui 5 kertaa, johtokunta 12 kertaa ja johtokunnan tarkastusvaliokunta 5 kertaa.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 20.4.2016 käsiteltiin yhtiöjärjestyksen 11 §:ssä mainitut asiat.

Yhtiökokous valitsi hallintoneuvoston jäseniksi kaudelle 2016–2019 strategia- ja hallintojohtaja Eija Hietasen, kansanedustaja Mika Raatikaisen, kansanedustaja Pertti Salolaisen ja kansanedustaja Tapani Töllin.

Yhtiökokous valitsi johtokunnan jäseniksi seuraavat henkilöt:

Hallitusammattilainen Ritva Laukkanen, puheenjohtaja
Apulaisosastopäällikkö Kari Alanko, varapuheenjohtaja
Rahoitusjohtaja Tuukka Andersén
Suurlähtetilas, johtava asiantuntija, kauppa ja kehitys Sinikka Antila
Partner Pirita Mikkanen
CEO Lars-Erik Schöring
Neuvotteleva virkamies Anne af Ursin
Talousjohtaja Tuula Ylhäinen

Johtokunnan jäsenillä ei ole varajäseniä.

Johtokunnalla on tarkastusvaliokunta, jonka jäseniä ovat olleet 26.4.2016 alkaen:
Rahoitusjohtaja Tuukka Andersén, puheenjohtaja
Talousjohtaja Tuula Ylhäinen
Partner Pirita Mikkanen

Ylimääräinen yhtiökokous pidettiin 19.9.2016. Ylimääräinen yhtiökokous valitsi johtokunnan jäseneksi osastopäällikkö Kristiina Kuvaja-Xanthopouloksen tehtävästä eronneen osastopäällikkö Kari Alangon tilalle ja johtokunnan varapuheenjohtajaksi suurlähettiläs, johtava asiantuntija Sinikka Antilan.

Yhtiön osakkeenomistajat päättivät 30.12.2016 OYL 5:1:n mukaisesti osakkeenomistajien yksimielisenä päätöksenä yhtiökokousta pitämättä valita hallintoneuvoston jäseneksi johtaja Petri Vuorion tehtävästä eronneen Simo Karetien tilalle.

Yhtiön tilintarkastajana on toiminut Deloitte & Touche Oy, KHT-yhteisö, vastuunalaisena tilintarkastajana Jukka Vattulainen, KHT.

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut tohtori Jaakko Kangasniemi (Ph.D., Agricultural Economics).

Yhtiön palveluksessa oli kertomusvuonna keskimäärin 60 henkilöä (56 henkilöä vuonna 2015). Vuoden lopussa työsopimussuhteessa olevan henkilöstön määrä oli 64 (57), joista 61 (55) oli kokopäivätoimisia. Henkilöstöstä oli naisia 43 ja miehiä 21.

Henkilökunnalle maksettujen palkkojen ja palkkioiden yhteismäärä vuosina 2014–2016 ilmenee seuraavasta taulukosta.

	2016	2015	2014
Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin	60	56	51
Tilikauden palkat ja palkkiot, 1000 euroa	4784	4 462	4 121

Tilinpäätökseen on tehty tilikaudella 2016 ansaittuja kannustinpalkkioita koskeva varaus, joka vastaa 5,1 % palkkakustannuksista (9,7 %). Vuonna 2016 kannustinpalkkion määrä riippui osittain yhtiötasoisten ja toimintokohtaisten tavoitteiden saavuttamisesta ja osittain henkilökohtaisesta suorituksesta.

Johtokunta päättää kannustinpalkkiojärjestelmästä ja sen keskeisistä ehdoista vuosittain. Yhtiön palkitsemisessa noudatetaan valtionyhtiöitä koskevaa palkitsemisohjetta.

Näkymät vuodelle 2017

Saamansa omistajaohjauksen mukaisesti Finnfund pyrkii vahvistamaan rahoituksensa myönteisiä kehitysvaikutuksia ja panostaa ensisijaisesti matalatuloisiin ja alemman keskitulotason kehitysmaihin. Noin puolet sijoituspäätöksistä kohdistuu Afrikkaan. Yhtiö painottaa edelleen hankkeita, joissa hillitään ilmastonmuutosta, parannetaan ympäristön tilaa ja kohennetaan köyhien ihmisten elinoloja suomalaisen osaamisen avulla. Keskeisiä toimialoja ovat jatkossakin uusiutuva energia ja kestävä metsätalous. Tutkittavana on runsaasti kehitysvaikutuksiltaan merkittäviä hankeaiheita, joista osa sijaitsee äärimmäisen köyhissä tai hauraissa maissa.

Eduskunnan ja valtioneuvoston päätöksen mukaisesti valtion myöntämä 130 miljoonan euron pitkäaikainen laina on tarkoitus nostaa suurelta osin vuonna 2017 ja käyttää enimmäkseen vuonna 2016 tai aiemmin tehtyjen sijoituspäätösten

maksatuksiin. Uusia sijoituspäätöksiä on tarkoitus tehdä noin 20 % edellistä vuotta enemmän eli noin 180 miljoonan euron arvosta. Vuoden 2017 valtion budjetissa on lisäksi 10 miljoonan euron pääomankorotus.

Ulkoasiainministeriö arvioi vuoden 2015 lopussa päättyneen erityisriskirahoitusvaltuuden turvin tehtyjä sijoituksia ja harkitsee uuden valtuuden myöntämistä. Lisäksi ministeriö harkitsee mahdollisia myöhempiä pääomankorotuksia (normaaleja tai lainamuotoisia). Niistä riippuen yhtiö joko jarruttaa tai kasvattaa sijoituspäätösten valmistelua vuonna 2018, mahdollisesti jo vuoden 2017 lopussa.

Maksuvalmius pysynee vuonna 2017 hyvänä. Jos toivotut lisäresursoinnit eivät vuoden aikana etene, yhtiö rajoittaa hankevalmistelua ja siirtää painopistettä lainamuotoisiin sijoituksiin niin, että annetuista sitoumuksista pystytään kaikissa tilanteissa pitämään kiinni.

Tulosnäkymät vuodelle 2017 ovat hieman edellistä vuotta paremmat, koska yhtiön myöntämä lainakanta on kasvanut ja koska muutamat hankkeet, joihin on tehty oman pääoman ehtoisia sijoituksia, on saatu valmiiksi ja ne ovat alkaneet tuottaa kassavirtaa. Tuloksen kannalta on ratkaisevan tärkeää, minkälaisia muutoksia sijoitusomaisuuden arvostuksessa tilikauden aikana tapahtuu sekä se, ajoittuuko vuodelle voitollisia irtautumisia hankkeista. Kehitysrahoituksessa näiden ennakointi on yleensä vaikeaa, mutta varovaisinkin oletuksin odotettavissa on positiivinen tulos.

Vuonna 2015 voitettun tarjouskilpailun myötä työ Finnpartnership-ohjelman hyväksi jatkuu Finnfundissa myös vuonna 2017.

Johtokunnan esitys jakokelpoisten varojen käsittelystä

Yhtiön voitto vuodelta 2016 on 339 579,80 euroa. Johtokunta ehdottaa, että voitto siirretään voittovarojen tilille ja varataan käytettäväksi yhtiöjärjestyksen 2 §:n edellyttämällä tavalla.

Tuloslaskelma

1 000 EUR

	Liite	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Liiketoiminnan muut tuotot	1	1 600	1 865
Henkilöstökulut	2		
Palkat ja palkkiot	3	-4 784	-4 462
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-924	-803
Muut henkilösivukulut		-277	-287
Henkilösivukulut		-1 201	-1 090
Henkilöstökulut yhteensä		-5 986	-5 553
Suunnitelman mukaiset poistot	4	-188	-131
Liiketoiminnan muut kulut	5 6	-4 405	-3 658
LIIKETAPPIO		-8 979	-7 477
Rahoitustuotot			
Tuotot osuuksista omistusyhteisyrityksissä		297	2 861
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		7 121	10 055
Muut korko- ja rahoitustuotot		22 462	23 974
Rahoitustuotot yhteensä		29 879	36 890
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista		972	-4 994
Rahoituskulut			
Korkokulut ja muut rahoituskulut		-21 515	-19 259
Rahoitustuotot ja kulut	7	9 336	12 637
VOITTO ENNEN VEROJA		358	5 160
Tuloverot	8	-18	-103
TILIKAUDEN VOITTO		340	5 057

Tase

1 000 EUR

	Liite	31.12.2016	31.12.2015
VASTAAVA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	9		
Muut pitkävaikutteiset menot		40	29
Koneet ja kalusto		179	185
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet yhteensä		219	214
Sijoitukset	10		
Osuudet omistusyhteisyrityksissä		54 853	48 885
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä	11	20 446	15 240
Muut osakkeet ja osuudet		108 094	129 816
Muut saamiset	11	172 901	135 654
Sijoitukset yhteensä		356 293	329 595
PYSYVÄT VASTAAVAT		356 512	329 809
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Saamiset			
Pitkäaikaiset			
Lainasaamiset		1 370	1 480
Lyhytaikaiset			
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä	12	270	70
Siirtosaamiset	13	3 221	2 922
Lyhytaikaiset yhteensä		3 491	2 992
Saamiset yhteensä		4 861	4 472
Rahoitusarvopaperit	14		
Muut arvopaperit		5 399	5 393
Rahat ja pankkisaamiset		39 200	37 406
VAIHTUVAT VASTAAVAT		49 459	47 270
VASTAAVA		405 972	377 079

	Liite	31.12.2016	31.12.2015
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	15 16		
Osakepääoma		166 989	166 989
Edellisten tilikausien voitto		65 559	78 726
Tilikauden voitto		340	5 057
OMA PÄÄOMA		232 888	250 772
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen	17 18		
Joukkovelkakirjalainat		50 000	50 000
Lainat rahoituslaitoksilta		53 126	56 336
Muut pitkäaikaiset velat		197	151
Pitkäaikainen yhteensä		103 323	106 488
Lyhytaikainen	19		
Lainat rahoituslaitoksilta		60 040	11 893
Ostovelat		726	854
Muut velat		6 610	4 817
Siirtovelat	20	2 384	2 255
Lyhytaikainen yhteensä		69 761	19 820
VIERAS PÄÄOMA		173 084	126 307
VASTATTAVAA		405 972	377 079

Rahoituslaskelma

1 000 EUR

	2016	2015
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Saadut maksut liiketoiminnasta	44 116	55 946
Tehdyt sijoitukset liiketoimintaan	-80 744	-77 257
Saadut osingot liiketoiminnasta	493	183
Saadut korot liiketoiminnasta	9 116	7 601
Maksetut korot liiketoiminnasta	-1 084	-588
Saadut maksut liiketoiminnan muista tuotoista	3 227	3 008
Maksut liiketoiminnan kuluista	-14 250	-10 377
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA (A)	-39 126	-21 484
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-193	-165
Saadut maksut myydyistä hyödykkeistä	0	0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA (B)	-193	-165
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Maksullinen osakeanti	0	10 000
Lyhytaikaisten lainojen nostot	54 981	6 994
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-6 994	0
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0	35 082
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-4 899	-4 736
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA (C)	43 088	47 340
VALUUTTAKURSSIMUUTOKSET (D)	-1 976	-1 868
RAHAVAROJEN MUUTOS (A+B+C+D)		
lisäys (+) vähennys (-)	1 793	23 823
RAHAVARAT TILIKAUDEN ALUSSA (1.1.)	42 406	18 583
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA (31.12.)	44 199	42 406
	1 793	23 823

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Sijoitukset

Osakkeet ja rahastosijoitukset sekä lainasaamiset on tilinpäätöksessä arvostettu alkuperäiseen hankintamenuon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Arvostusperusteina käytetään riskiluokitusta sekä muita arvoon vaikuttavia tekijöitä. Sijoitusten arvoa seurataan jatkuvasti.

Osa pääomalainoista on käytännössä oman pääoman ehtoisia sijoituksia, joille maksetaan tuottoa vain silloin, kun hankeyhtiön taloudellinen tilanne sen mahdollistaa. Tällaisten pääomalainojen korko tuloutetaan vain maksusta. Varovaisuuden periaatetta noudattaen vain maksusta tulouttamista sovelletaan myös osaan alaskirjattujen hankkeiden lainojen koroista.

Arvonalentumiset ja niiden peruutukset esitetään tuloslaskelmassa kohdassa Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista.

Tilikauden alussa rahastojen kirjausperiaatteita on muutettu siten, että maksetut ja palautuneet investoinnit on kirjattu taseeseen, kulut ja tuotot tuloslaskelmaan. Rahastomanagerin arviota tekemiensä sijoitusten käyvästä arvosta on verrattu sijoituksen Finnfundin tasearvoon lisättyä ilmoituksen jälkeisiin investointeihin. Sijoitusten tasearvo voi olla enintään 100 % managerin ilmoittamasta arvosta. Aikaisemmin hallinnointipalkkiot aktivoitiin osaksi hankintamenua rahastojen investointiperiodin aikana. Palautukset kirjattiin tasearvon vähennykseksi niin, että rahaston tasearvo Finnfundin kirjanpidossa oli enintään 90 % rahastomanagerin ilmoittamasta arvosta, ylimenevä osa kirjattiin tuotoksi tuloslaskelmaan. Kirjausperiaatteiden muutoksesta johtuen vapaata omaa pääomaa ja vastaavasti pysyvien vastaavien arvoja on oikaistu vähentävästi 18 223 639,04 milj. eurolla.

Erityisriskirahoitus

Erityisriskirahoituksen piirissä oleviksi kutsutaan hankkeita, joihin liittyviä tappioita sekä osake- ja osuussijoitusten menetyksiä ja arvonalenemisiä valtio on 20.9.2012 antamansa ja 31.12.2015 saakka voimassa olevan tappiokorvaussitoumuksen perusteella sitoutunut korvaamaan Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle. Sitoumuksen piiriin ennen määräaikaan hyväksytyt hankkeet jatkavat sen piirissä myös tämän jälkeen. Jotta sijoitukset ja lainat voitaisiin lukea sitoumuksen piiriin, ne on erikseen hyväksyttävä yhtiön johtokunnassa.

Erityisriskirahoituksen piiriin voitiin hyväksyä hankkeita, joiden riskiluokitus yhtiön riskiluokitusperiaatteiden mukaisesti on C, CC tai CCC. Vastaava valtion korvausosuus näihin hankkeisiin liittyvistä tappioista on 40 %, 50 % ja 60 %. Erityisriskirahoitettavissa hankkeissa osan sijoitusriskistä kantaa Finnfund ja osan valtio. Valtion osuus riskistä lasketaan prosenttiosuutena kulloinkin ulkona olevasta rahoituksen määrästä, joka lasketaan vähentämällä maksatusten määrästä mahdolliset palautukset. Erityisriskirahoitetuista hankkeista tehdään vuosittaisia arvonalentumistappiokirjauksia ja niiden palautuksia tuloslaskelmaan samoin perustein kuin muistakin hankkeista.

Erityisriskirahoitettuihin hankkeisiin kohdistuvien nettotappioiden valtion riskiosuuden mukainen laskennallinen saaminen valtiolta esitetään erikseen yhtiön tilinpäätöksessä. Valtio maksaa vastaavan korvauksen erikseen tehtävän hakemuksen perusteella. Valtion maksama korvaus voi olla enintään 5 milj. euroa vuodessa..

Rahoitusarvopaperit

Rahoitusarvopaperit on arvostettu hankintameno.

Johdannaiset

Johdannaiset sisältävät valuuttatermiinejä, koron- ja koron- ja valuutanvaihtosopimuksia. Johdannaisten arvostamisessa käypään arvoon on käytetty pankkien arvostusraportteja. Johdannaisten arvostaminen käypään arvoon ja käyvän arvon negatiivinen muutos on kirjattu suoraan kuluksi tuloslaskelmaan. Koronvaihtosopimukset on käsitelty yhtiön tilinpäätöksessä taseen ulkopuolisina vastuina johtuen positiivisesta käyvästä arvosta. Valuuttatermiineillä sekä koron- ja valuutanvaihtosopimuksilla suojataan Teollisen yhteistyön rahasto Oy:n myöntämien sijoituslainojen pääomia. Korkojohdannaisilla suojataan sijoituslainojen korkoriskiä silloin, kun sijoituslainojen koronlaskenta poikkeaa Teollisen yhteistyön rahasto Oy:n omasta varainhankinnasta.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset sekä velat ja muut sitoumukset on muutettu euromääräisiksi tiinpäätöspäivän kurssiin.

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintameno vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla.

Poistosuunnitelma:

Muut pitkävaikutteiset menot 3-5 vuotta

Koneet ja kalusto 3-4 vuotta

Eläkkeet

Yhtiön henkilökunnan eläketurva on järjestetty ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä.

Eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

Toimitusjohtajan eläkevastuu katetaan osin olemassa olevalla ryhmäeläkevakuutuksella ja osin yhtiön taseeseen vuosittain tehtävällä varauksella. Vuotuinen maksutaso on 26,51 % toimitusjohtajan bruttovuosiansiosta.

Tuloslaskelman liitetiedot

1 000 EUR

	2016	2015
1 Liiketoiminnan muut tuotot		
Tuotot omistusyhteisyrityksiltä	38	29
Palkkiot	771	1 107
Muut tuotot	791	729
	1 600	1 865
2 Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		
Toimihenkilöitä	60	56
3 Palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	357	334
Johtokunta ja hallintoneuvosto	121	117
Johtokunta		
Puheenjohtajan kuukausipalkkio	1 100 €	
Varapuheenjohtajana kuukausipalkkio	700 €	
Jäsenten kuukausipalkkiot	600 €	
Johtokunnan ja tarkastusvaliokunnan kokouspalkkiot	300 €	
Hallintoneuvosto		
Puheenjohtajan kokouspalkkio	800 €	
Varapuheenjohtajan kokouspalkkio	600 €	
Jäsenten kokouspalkkiot	500 €	
Toimitusjohtajalla on oikeus siirtyä eläkkeelle 63 vuotta täytettyään. Eläkeikä perustuu vuonna 2012 uudistettuun johtajasopimukseen.		
4 Poistot		
Muut pitkävaikutteiset menot	47	29
Koneet ja kalusto	141	102
	188	131
5 Liiketoiminnan muut kulut		
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	498	419
Toimitilat	724	483
Tietohallinto	446	341
Matkat ja neuvottelut	851	743
Edustus, PR ja tiedotus	107	138
Ulkopuoliset palvelut	1 398	1 207
Muut kulut	381	327
	4 405	3 658

6 Tilintarkastajan palkkiot		
Lakisääteinen tilintarkastus	9	9
Toimeksiannot	0	0
Veroneuvonta	6	0
Muut palvelut	1	0
	16	9
7 Rahoitustuotot ja -kulut		
Rahoitustuotot		
Tuotot osuuksista omistusyhteisyrityksissä		
Osinkotuotot	192	0
Rahastotuotot	0	4
Myyntivoitot	0	2 646
Muut tuotot	105	211
Tuotot osuuksista omistusyhteisyrityksissä yhteensä	297	2 861
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
Osinkotuotot	450	183
Rahastotuotot	6 671	7 068
Myynti- ja sijoitusvoitot	0	2 804
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista yhteensä	7 121	10 055
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Korkotuotot	9 372	7 378
Korkotuotot omistusyhteisyrityksiltä	816	478
Muut tuotot	1 238	842
Muut tuotot omistusyhteisyrityksiltä	18	4
Kurssivoitot	11 017	15 272
Muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	22 461	23 974
Rahoitustuotot yhteensä	29 879	36 890
Pitkäaikaisten sijoitusten arvonalentumistappiot ja arvonalentumistappioiden palautukset		
Osakkeet ja rahastosijoitukset	-7 976	-4 373
Lainasaamiset	-3 452	-5 808
Arvonalentumistappioiden palautukset osakkeet ja rahastosijoitukset	3 460	3 689
Arvonalentumistappioiden palautukset lainasaamiset	8 940	1 498
Pitkäaikaisten sijoitusten arvonalentumistappiot ja arvonalentumistappioiden palautukset	972	-4 994

Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Korkokulut muille	-1 286	-789
Muut rahoituskulut	-3 860	-2 033
Myynti- ja sijoitustappiot	-5 796	-1 284
Kurssitappiot	-10 573	-15 153
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	-21 515	-19 259
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	9 336	12 637
Erään Rahoitustuotot ja -kulut sisältyy kurssivoittoja / tappioita (netto)	444	119
7 Sijoitustoiminnan rahoitustuotot tulotasoluokituksen mukaan		
Vähiten kehittyneet maat (LDC)	8 713	11 917
Muut matalan tulotason maat (LIC)	2 449	8 638
Alemman tulotason maat (LMIC)	8 572	8 446
Ylemmän keskitulotason maat (UMIC)	6 168	2 906
Venäjä	395	790
	26 297	32 697
8 Tuloverot		
Myyntivoittoverot ulkomaille	9	100
Lähdeverot osingot	6	0
Lähdeverot työkorvaukset	3	3
	18	103

Taseen liitetiedot

1000 EUR

9 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Muut pitkäv. menot	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	1 083	1 940	3 023
Lisäykset	58	135	193
Hankintameno 31.12.2016	1 141	2 075	3 216
Kertyneet poistot 1.1.2016	-1 054	-1 755	-2 809
Tilikauden poisto	-47	-141	-188
Kertyneet poistot 31.12.2016	-1 101	-1 896	-2 997
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	40	179	219
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	29	185	214
10 Sijoitukset / Osakkeet ja rahastot	Om.yht.yr. osakkeet ja rahastot	Muut osakkeet ja rahastot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	56 789	137 558	194 347
Kirjauseriaatteiden muutoksesta johtuva oikaisu	-1 519	-16 705	-18 224
Lisäykset	7 331	10 528	17 859
Siirrot erien välillä	3 483	-3 483	0
Vähennykset	-928	-10 379	-11 307
Hankintameno 31.12.2016	65 156	117 519	182 675
Kertyneet yksilölliset arvonalentumistappiot 1.1.2016	-7 904	-7 742	-15 646
Palautuneet arvonalentumistappiot	1 045	2 415	3 460
Tilikauden arvonalentumistappiot	-3 444	-4 098	-7 542
Kertyneet yksilölliset arvonalentumistappiot 31.12.2016	-10 303	-9 425	-19 728
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	54 853	108 094	162 947
10 Sijoitukset / Saamiset	Om.yht.yr. saamiset	Muut saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	17 412	158 863	176 275
Lisäykset	2 766	66 794	69 560
Siirrot erien välillä	7 146	-7 146	0
Vähennykset	-4 528	-28 067	-32 595
Hankintameno 31.12.2016	22 796	190 444	213 240
Kertyneet yksilölliset arvonalentumistappiot 1.1.2016	-2 172	-23 209	-25 381
Palautuneet arvonalentumistappiot	22	8 918	8 940
Tilikauden arvonalentumistappiot	-200	-3 252	-3 452
Kertyneet yksilölliset arvonalentumistappiot 31.12.2016	-2 350	-17 543	-19 893
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	20 446	172 901	193 347

	2016	2015
11 Saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla		
Pääomalainat omistusyhteisyrityksille	20 446	15 240
Pääomalainat muille	25 550	30 629
	45 996	45 869
12 Saamiset omistusyhteisyrityksiltä		
Korot	65	18
Muut	63	51
Osingot	142	0
	270	69
13 Siirtosaamiset		
Korot	2 074	1 349
Muut	1 147	1 573
	3 221	2 922
14 Rahoitusarvopaperit		
Jälleenhankintahinta	5 635	5 580
Kirjanpitoarvo	5 399	5 393
Erotus	236	187
Johdannaiset	Käypä arvo	Tuloslaskelmaan merkityt arvonmuutokset
Koron- ja valuuttavaihtosopimukset alle 5 vuotta	5 338	-137
Käypä arvo ja tuloslaskelmaan merkityt arvonmuutokset 2015	4 532	115
Valuuttatermiinit alle 1 vuosi	1 126	-95
Käypä arvo ja tuloslaskelmaan merkityt arvonmuutokset 2015	34	28
Yhteensä 2016	6 464	-232
Yhteensä 2015	4 566	143
	2016	2015
15 Oma pääoma		
Yhtiön toiminnan tarkoituksena ei ole voiton tuottaminen osakkeenomistajille. Yhtiö ei jaa varojaan osinkona tai vapaan oman pääoman rahastosta eikä myöskään hanki tai lunasta omia osakkeitaan.		
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	166 989	156 989
Osakepääoman korotus maksullisella osakeannilla	0	10 000
Osakepääoma 31.12.	166 989	166 989

Vapaa oma pääoma		
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	83 783	78 726
Kirjauseriaatteiden muutoksesta johtuva oikaisu	-18 224	-18 224
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	65 559	60 502
Tilikauden voitto/tappio	340	5 057
	65 899	65 559
	232 888	232 548
16 Osakepääoma		
Osakkeet kpl	982 289	982 289
Kirjanpidollinen vasta-arvo	170,00	170,00
17 Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin 5 vuoden kuluttua		
Lainat rahoituslaitoksilta	37 947	36 741
18 Joukkovelkakirjalainat		
Jvk-laina 2013/2018 Bullet Euribor 6 kk + 0,55 % p.a.	50 000	50 000
19 Muut lyhytaikaiset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	60 040	11 893
Johdannaiset	6 464	4 589
Ostovelat	726	854
Muut	146	228
	67 376	17 564
20 Siirtovelat		
Henkilöstökulujaksotukset	1 718	1 708
Korot	568	375
Verot	61	152
Muut	37	19
	2 384	2 254

Muut liitetiedot

1000 EUR

Muut vastuusitoumukset

Yhtiö on solminut toimitiloistaan kaksi pitkäaikaista vuokrasopimusta. Sopimus A:n vuokra-aika alkoi 1.1.2014 ja se on voimassa ensin 3 vuoden määräajan 31.12.2016 asti, minkä jälkeen toistaiseksi 12 kk:n irtisanomisajalla. Sopimus B:n vuokra-aika alkoi 1.1.2016 ja se on ensin voimassa 3 + 2 + 2 vuoden määräajan siten, että se voidaan irtisanoa päättymään 31.12.2018, 31.12.2020 tai 31.12.2022, minkä jälkeen se on voimassa toistaiseksi 12 kk:n irtisanomisajalla. Vuokranmaksuvelvollisuus alkoi 1.3.2016.

	2016	2015
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	517	441
Myöhemmin maksettavat	384	815

Muut vastuut

Yhtiö toimii luotonantajana yhteensä 16,1 miljoonan USD:n rahoitusjärjestelyissä, joihin liittyvät riskit ovat 15,1 miljoonan USD:n osalta sopimuksilla siirretty muille rahoituslaitoksille.

Maksamattomat investointisitoumukset

Sopimuksiin perustuvat sitoumukset	147 000	131 500
------------------------------------	---------	---------

Erityisriskirahoitus (kumulatiivinen)

Johtokuntapäätökset	113 440	111 060
Valtion osuus riskistä	50 000	50 000
Valtion osuus riskistä, %	44%	45%
Maksatukset	42 517	26 147

Johdannaissopimukset

Koronvaihtosopimukset alle 5 vuotta

Koronvaihtosopimus 1

Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo 3,750 milj. USD 10.09.2019

Vaihtuva korko: USD Libor 6 kk Kiinteä korko: 1,465 %

Käypä arvo	6 777,48	20 317,22
------------	----------	-----------

Koronvaihtosopimus 2

Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo 3,750 milj. USD 10.09.2019

Vaihtuva korko: USD Libor 6 kk Kiinteä korko: 1,265 %

Käypä arvo	19 369,00	-2 300,00
------------	-----------	-----------

Koronvaihtosopimus 3

Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo 12 milj. USD 27.5.2021

Vaihtuva korko: USD Libor 6 kk Vaihtuva korko: USD Libor 3 kk + 0,1565 % p.a.

Käypä arvo	20 384,00	0,00
------------	-----------	------

Lähipiirilainasaamiset ja -vastuut sekä liiketoimet lähipiirin kanssa

Tilikauden aikana ei ole tapahtunut esittämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia lähipiiriliiketoimia.

Taseen ulkopuoliset varat

Yhtiön hallinnassa oli 31.12.2016 Suomen valtion omistamia varoja 745 024,27 euroa. Yhtiö hallinnoi asiakasvaroja Suomen valtion lukuun Finnpartnership–liikekumppanuusohjelman hallinnointia koskevan ulkoasiainministeriön kanssa solmitun sopimuksen nojalla.

Käytetyt valuuttakurssit

31.12.2016	EUR/USD	1,0541
------------	---------	--------

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsinki, 28. päivänä maaliskuuta 2017

Ritva Laukkanen Tuukka Andersén
puheenjohtaja johtokunnan jäsen

Sinikka Antila Kristiina Kuvaja-
johtokunnan Xanthopoulos
jäsen johtokunnan jäsen

Pirita Mikkonen Lars-Erik Schöring
johtokunnan johtokunnan jäsen
jäsen

Anne af Ursin Tuula Ylhäinen
johtokunnan johtokunnan jäsen
jäsen

Jaakko
Kangasniemi
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsinki, 31. päivänä maaliskuuta 2017

Deloitte & Touche Oy
KHT-yhteisö

Jukka Vattulainen
KHT

Tilintarkastuskertomus

Teollisen yhteistyön rahasto Oy:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Teollisen Yhteistyön Rahasto Oy:n (y-tunnus 0356880-6) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen sisältyvän informaation. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea toimintakertomukseen sisältyvä informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko toimintakertomukseen sisältyvä informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomukseen sisältyvässä informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä, 31. maaliskuuta 2017

Deloitte & Touche Oy

Tilintarkastusyhteisö

Jukka Vattulainen

KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Teollisen yhteistyön rahasto Oy:n hallintoneuvosto on tänään pitämässään kokouksessa tutustunut johtokunnan ja toimitusjohtajan laatimiin toimintakertomukseen ja tilinpäätökseen sekä tilintarkastuskertomukseen vuodelta 2016. Hallintoneuvosto ilmoittaa lausunnossaan varsinaiselle yhtiökokoukselle, ettei sillä ole huomauttamista toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen johdosta eikä johtokunnan jakokelpoisten varojen käsittelyä koskevaan esitykseen.

Helsingissä 7. huhtikuuta 2017

Erkki Tuomioja

Eija Hietanen

Seppo Kallio

Johanna Karimäki

Johanna Kotaviita

Riitta Myller

Aila Paloniemi

Mika Raatikainen

Tapani Tölli

Pertti Salolainen

Anne-Mari Virolainen

Petri Vuorio